

NORGE OG EECs FIRE KAPITAL- ISTISKE FRIHETER.

xxxxXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Hvilken virkning vil fri etableringsrett,
fri kapitalbevegelse, frihandel og fritt
arbeidsmarked få for Norge?

Hvordan virker disse kapitalistiske grunn-
prinsippene på konsentrasjonen i nærings-
livet, inntektsfordelingen, bosettingsmøn-
stret, demokratiet og suvereniteten?

oooo0000oooo0000oooo

KR. 50.

oooo0000oooo0000oooo

Foredrag holdt på et åpent møte på Vestkanten under anti-EEC-uka
hösten 1971. Utgitt av

Arbeiderkomiteen mot EEC og dyrtid,
Postboks 3829 Ullevåll Hageby, Oslo 8.

MORGGE
OG

MORGGE
OG

EEG
FIRE

KAP
PIK

is
K

FR
WET

Handwritten text, possibly a title or header, appearing as faint bleed-through from the reverse side of the page.

Main body of handwritten text, consisting of several lines of cursive script, likely a letter or document content.

Handwritten text, possibly a signature or a specific section header.

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a footer or a closing note.

Handwritten text, possibly a signature or a specific section header.

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a footer or a closing note.

Den 22. september ifjor aksepterte Svenn Stray på Norges vegne Romatraktaten. Når vi skal undersøke hva som vil skje med Norge i EEC, må vi ta utgangspunkt i de økonomiske grunnprinsipper som Romatraktaten knesetter. Vi må ta utgangspunkt i EEC's frie kapitalbevegelse, frie etableringsrett, frie handel og frie arbeidsmarked. Dette forhandler vi ikke om.

Og hva er det så vi skal se på? Vi skal se om det i EEC er mulig 1) å utjevne økonomiske skjevheter 2) å utjevne veksten i de enkelte deler av landet 3) å øke demokratiseringen og 4) å bevare norsk suverenitet. Dette er politiske grunnverdier mesteparten av folket samles om. Dette er målsettinger som regjeringen selv har satt som vilkår for EEC-medlemskap. (Markedsmeldingen av 12.juni 1971)

MYTEN OM FRIKONKURRANSEN

Så til saken. Vil EEC føre til økonomisk utjevning eller konsentrasjon av rik dom og makt? Først næringslivet. Da Mjøndalen Cellulose og Gulsbogen Cellulose A/S ble slått sammen i forrige uke uttalte dir. Holm i Mjøndalen: "Denne sammenslåingen er et ledd i den naturlige utvikling mot stadig større enheter." (NRK, 9.sept.1971) Dir. Holm har helt rett. Men hvorfor er det slik? La oss høre hva Karl Marx kan si om konsentrasjonsprosessen: Konkurransen må hvert eneste år utslette et visst antall av de svakeste bedriftene. Over lengre tid må denne prosessen føre til at én eller noen få storbedrifter kontrollerer hver enkelt bransje. Frikonkurransen må vende seg til sin egen motsetning; mono-polet. Denne lov gjelder for utviklingen i enhver kapitalistisk økonomi, selvsagt også EEC.

Så vil noen innvende: Dette er bare en teori. La oss nå se hva virkeligheten kan fortelle oss:

Et eksempel. Vest-Tyskland: De tre største bankene; Deutsche Bank, Dresdner Bank og Commerzbank, får over ca. 2/3 av all vesttysk aksjekapital. Disse tre bankene har aksjemajoriteten i 16 av de 20 største tyske konserner. (Fortune, August 1970)

Et eksempel til:EEC: 6 europeiske storbanker har opprettet et samarbeid. De har en samlet forvaltningskapital på 270 milliarder kroner. Dette er et beløp som er sånn omtrent 11 - 12 ganger større enn det norske statsbudsjett. (Arbeiderbladet 16.juni, 1971)

Enda et eksempel. EEC-kandidaten England. Konsentrasjonsprosessen raser her fram med en hastighet uten like i verden. I 1967 var antall sammenslåinger 800, høyere enn i perioden 1954-58. (Le Monde 30.7.68)

Dersom konsentrasjonsprosessen i de vestlige land fortsetter i det nåværende tempo, vil deres økonomi i 1985 bli behersket av 300 multi-nasjonale konserner. 100 av disse vil være EEC-monopoler. (Der Spiegel, nr. 30, 1971) :

Nå er det jo mange som mener at EEC er det beste middel til å kontrollere multinasjonale selskaper, til å stoppe konsentrasjonen. La oss nå ta en titt på EEC's praksis her: Fram til 31.3.1966 var det innkommet 36 474 anmeldelser av kartellavtaler, dvs. monopoliseringer i en bransje, til EEC-kommisjonen. Av disse hadde man påbegynt behandlingen av 80. I-16 tilfeller var behandlingen slutført. Dette vil si, at EEC så igjennom fingrene med 99,8 % av monopolavtalene. (Zenith 21)

Hva sier nå kommisjonen selv-om dette problemet: "Mens det tidligere ble lagt vekt på farene ved konsentrasjonstendensene, har kommisjonen i sin betenkning nå understreket at en slik utvikling i hovedregel er nødvendig og ønskelig og at kommisjonen ser det som sin oppgave å rydde av veien mulige hindringer " (Markedsutvalgets rapport nr. 1)

Hva har så EEC-kommisjonen gjort for å rydde vekk hindringer for monopoliseringen? For det første har den latt fem juridiske eksperter utarbeide en felles handelsrett for hele EEC-området. Hensikten er at man nå skal kunne danne europeiske storselskaper på EEC-basis. De nasjonale handelsretter tillater ikke dette. For det andre skal EEC ifølge Colonnaplanen opprette et slags ekteskapsbyrå som skal hjelpe de nasjonale selskaper til å danne slike alleuropeiske storkonserner.

Hva er nå årsaken til dette? Hvorfor forlater EEC sin liberalistiske konkurranseideologi? Svaret kan antydes: Den amerikanske utfordringen. Et par enkle tall gir oss hele problemstillingen i et nøtteskall: "De 5 største amerikanske monopolene har et salg som er like høyt som Italias bruttonasjonalprodukt (BNP). (Mandil: Fellesmarkedet og konkurranzen Europa / USA). De 20 største er like store som Vest-Tysklands BNP." Fellesmarkedet nå danne stadig større EEC-monopoler rett og slett for å unngå å bli valset ned av USA-gigantene. Men så nå vi spørre Er det nå egentlig så farlig om vi i EEC blir med på en slik monopoliseringsprosess? Vi skal se litt på hva monopoliseringen får å si for fordelingen av inntektene mellom kapital og lønnsarbeid. Eller mer konkret -

ØKT MONOPOLISERING = TYNNERE LÖNNINGSPOSE

Hvordan virker monopoliseringen på lønningsposen? Det som skjer når én eller noen få bedrifter kontrollerer en bransje, er at pris-konkurransen utslettes. M.a.o. kan disse få bedriftene uhindret heve prisene til sitt felles beste og på vår, forbrukernes bekostning. Og hva er det nå dette koster oss? Materiale fra senatets antitrust-komite viser at de amerikanske storkonsernene berøver kjøperne for et beløp på 1200 milliarder kroner - 1600 milliarder kroner årlig. Dette er et beløp som er større enn Vest-Tysklands BNP. Det er et beløp som er 50 - 70 ganger større enn et norsk statsbudsjett. For hver enkelt av dere ville det bety at konsernene p.g.a. monopolpriser stjeler fra dere 15 - 20 % av lønna. (Cohen and Minutz: "America Inc: Who owns and operates the US?")

Hva får nå dette å si for inntektsutviklingen? Et eksempel: Fra 1961 - 1966 økte inntekt av kapital dobbelt så fort som lønnsinntektene. Profitten økte med 76,8 %, mens lønningene bare økte med 39, 2 %.(Huberman and Sweezy: Den globala kontrarevolusjonen)

Nå er vi kommet ned i hverdagen. Så nå vi spørre: Hvordan går det med mennesket i storkonsernens EEC? Hvordan virker kapitalens krav til hardere tempo og rasjonalisering på mennesket? Noen tall fra Sverige viser hva vi har i vente: I 1951 ble 17 000 arbeidere slitt ned og gjort arbeidsudyktige. I 1968 var tallet økt til 66 000. Dersom effektivitetsjaget fortsetter i samme tempo, vil 820 000 arbeidere slites ned mens de enda er i arbeidsfør alder. Kapitalens krav til effektivitet vil m.a.o. knække hver 4. arbeider. Disse menneskene vil bli omplassert, førtidspensjonert eller arbeidsløse. (E.Helander, foredrag ved Medicinska Riksstämman 1969)

Vi kan nå oppsummere 3 ting: For det første vil EEC føre til konsentrasjon av stadig større økonomisk makt på stadig færre hender. For det andre vil EEC føre til at st orkapitalen raker til seg en større del av nasjonalinntekten på bekostning av vanlige lønnstakere. For det tredje vil EEC - ut over den menneskelige lidelse - øke tallet på lavtlønnte og mottagere av sosialhjelp. Med andre ord: Regjeringens vilkår om at EEC må føre til en utjevning av økonomiske skjevheter kan på ingen måte bli oppfylt.

JEVNERE VEKSTFORDELING?

Det andre kravet Bratteli satte for medlemskap, var at EEC måtte føre til en jevnere fordeling av veksten i landet. Dette er en helt urimelig tanke når vi vet at vi idag har en sterk avfolkning av utkant-Norge. Det legges ned 14 gardsbruk hver dag. Antall fiskere ble redusert med 20 % bare fra 1964 (Aftenposten 7.7.1971). Tallet på sysselsatte sank i Nord-Norge i 1969. (Finnmarken, 18.11.1970) Og hvordan vil det nå gå med denne utviklingen om vi underlegges EEC's frie kapitalbevegelser, frie etableringsrett og frie arbeidsmarked? Selvsagt vil EEC bety øket fart i sentraliseringen.

ÖKT PROFITT I STORBYENE

Franfor alt vi utviklinga gå mot en konsentrasjon til noen få storbyer. Hvorfor? Vi skal huske på to enkle ting. Det ene er at kapitalen alltid søker etter høyest mulig profitt. Det andre er at fortjenesten på investeringer stiger i takt med byenes størrelse. Kapitaleierne vet at avkastningen av investeringer er ca. 25% høyere i Oslo enn i de øvrige byene i Norge. (T.Fr. Rasmussen, Byreginer i Norge). Da er det klart at kapitalen velger å etablere seg i Oslo-regionen (framfor i urentable utkanter og småbyer.) Og det har da kapitalen også gjort. I de siste 5 åra ble det i Oslo med ni nabokommuner investert i 35 000 nye arbeidsplasser. Dertil skal Creditbanken sette inn 400 millioner i Vaterlandprosjektet med 10 000 arbeidsplasser til. Dette fører til sentralisering. Dessuten. Norske myndigheter vil i EEC tvinges til å bidra ytterligere til storbyveksten i Norge. Hvordan har nå det seg? Vi vet at endel norsk storkapital allerede har etablert seg i industrinopolone på kontinentet fordi fortjenesten på investeringer selvsagt er enda større der enn i Osloregionen. For å forhindre en slik kapitalvandring til kontinentet, må staten forsere utbyggingen av 2 - 3 storbyregioner i Norge som gir høy nok avkastning for kapitalen. En parallell: Regionplan 70 i Sverige fastsetter at 50% av landets produksjon og befolkning skal opphopes i Stockholm, Göteborg og Malmö, slik at Wallenberg og Co. skal finne det akseptabelt å investere der i stedet for den høyprofitable Hamburgregionen.

EEC : ÖKT FART I SENTRALISERINGEN

Vi ser altså at EEC vil føre til sentralisering til 2 - 3 storbyregioner i Norge. Men hva er det da som vil skje ute i småbyer og distrikter? Vi skal se litt på faren for nedleggelse av småbedrifter. Bare det siste halvåret er 4 - 5 treforedlingsbedrifter nedlagt. I dag kjemper 2 Haldensbedrifter for sitt liv. Disse eksemplene til tross, er Norge ennå ganske tilbakeliggende når det gjelder nedleggelse. Men: Så står EEC for døra. Tidlig i september slo de 4 største norske malingsfabrikkene seg sammen for å stå seg mot EEC-konkurransen. Men vi har lagt flere og større sammenslutninger i vente: I Frankrike f.eks. regner den 5. økonomiske plan med at fransk næringsliv nå

4

konsentreres til 20 - 35 storkonserner for å klare seg mot konkurransen i EEC. Hva vil så skje med småbedriftene etterhvert som det opprettes slike slagkraftige giganter i Norge? Tallet på konkursene vil øke. La oss bare se hva som hendte i Frankrike. De første 5 årene EEC eksisterte forsvant 20% av småbedriftene i den elektriske bransjen og 30% av tekstilfabrikkene. (EEC og Dyrtid-heftet). De første 8 EEC-årene ble 82% av kjøleskapsfabrikkene utryddet! Og hva er det for slags fremtidsplaner EEC har for småbedrifter? EEC-kommisjonen akter å nedlegge 200 000 arbeidsplasser i metallindustrien og over 300 000 i tekstilindustrien. (Utenriksdepartementets EF-brosjyre: Arbeidsmarkedet) Disse planene er spesielt farlige for Norge fordi vi har den minste gjennomsnittsstørrelse på bedriftene i hele Vest-Europa. (E. Brofors: Byen og samfunnet) EEC vil bety rasering av småbedrifter ute i våre distrikter og småbyer.

Hva er det for slags situasjon som tegner seg opp nå? På den ene side har vi sett at fiskere, bønder og arbeidere blir arbeidsløse i utkanter og småbyer. På den annen side har vi sett at kapitalen etablerer bedrifter i storbyer. Hva er det som skjer da?

PRESSET PÅ STORBYENE ØKER

For det første vil presset på storbyene øke. Folk tvinges til å flytte til Oslo for å få arbeide. Her bygges det kostbare drabantbyer. Etterspørselen etter boliger vil skje og presse husleiene enda høyere opp. Stadig flere vanlige lønnstakere vil "bo seg i hjel". Stadig flere vil tvinges til å søke sosialhjelp for å klare husleia. På Haugerud ved Oslo får allerede i dag 25% av familiene sosialhjelp.

PENGLING SKAPER SYKDOM

For det andre er det mange som har fått jobb i Oslo som ikke får bolig her. Oslo bygger nemlig langt flere arbeidsplasser enn boliger. Disse menneskene blir pendlere. I 1930 var 7% av Oslos arbeidere pendlere. I 1950 utgjorde de 14%. I dag er 25% av Oslos arbeidere pendlere. (Kontrast: Arbeid i Norge) Pendlerne har opptil 16 timers arbeidsdag. De har lange fravar fra familien. Det legger en sterk fysisk og psykisk belastning på den. Pengling skaper sykdom. Foreløpige tall fra en undersøkelse viser at 14% av dem som pendler ca 1/2 time havner på sykehus. Pendler man ca. 1 time øker sannsynligheten til 19%. Av dem som pendler 1 1/2 time, ender 29% på sykehus. (Fra en undersøkelse av Tom Sørensen, Stensby Sykehus, Eidsvoll).

Hva er det nå vi har lært om EEC's virkning på bosettingsmønsteret? EEC vil føre til øket sentralisering til noen få storbyer. EEC vil føre til øket avfolkning av småbyer og utkanter. EEC vil forøke pendlernes antall. Med andre ord. Regjeringens vilkår om at EEC må føre til en utjevning av veksten i de enkelte deler av landet vil heller ikke bli oppfylt.

"DEMOKRATI I HVERDAGEN"

Det tredje krav Bratteli satte for å gå inn i EEC var at medlemskap måtte tillate en stadig dypere demokratisering av samfunnet. La oss først se på folkevalgt makt kontra kapitalmakt. Vi har sett at kapitalismen med nødvendighet må utvikle stadig mektigere monopoler.

Vi vet at store Europakonserner er EEC-kommisjonens mål. Hva vil nå dette føre til? På grunn av sin enorme tyngde og betydning for landenes økonomi kan disse gigantene bevege regjeringen til å føre den politikk som tjener deres interesser. Et eksempel: I 1959 presset de amerikanske oljekonsernene president Eisenhower til å stoppe importen av billig olje fra utlandet. Uten denne konkurransen ble de i stand til å ta så grove monopolpriser de ville. De bestjeler nå amerikanske forbrukere på 50 milliarder kroner årlig. (Der Spiegel, nr. 30, 1971).

Ikke nok med dette. Sosiologiske undersøkelser viser dertil at forretningsfolk inntar ledende posisjoner i statsverket i takt med monopolenes økende makt. Da en amerikansk sosiolog undersøkte de 100 nektigste politikere og statsfunksjonærer i USA i 1953, var 59% av dem forretningsmenn. (C.Wright Mills: "The Power Elite"). En økonom gjennomførte en lignende undersøkelse i 1960. Da hadde stor-kapitalens representanter erobret 68% av disse maktposisjonene. (G.Kolko: "Amerikansk utrikespolitikk"). Når bukken på denne måten settes til å passe havresekken, vil selvsagt kapitalens innflytelse øke. Et eksempel: Viseforsvarsminister David Packard er hovedaksjonær i et av USA's største våpenleverandørfirma. Er det da rart at regjeringen gavmildt øser ut penger til våpenproduksjon? Er det da rart at sosial- og helsevesen avspises med småpenger? Vi vet at EEC tar sikte på å opprette store europakonserner. Dette vil styrke kap italmakten. Det vil bety en klar svekkelse av folkestyret, av demokratiet.

I EEC: MENNESKET EN UBETYDELIG BRIKKE I KAPITALMAKTENS SPILL

Nå er jo vi nordmenn interessert i å utvikle demokratiet også innenfor bedriftene. Hvordan vil det nå gå med bedriftsdemokratiet i EEC? Norges Banks direktør, Getz Wold, har beregnet at 300-400 multinasjonale konserner i 1985 vil kontrollere nesteparten av all industri og handel. EEC-medlemskap med fri etableringsrett betyr fritt fram for de multinasjonale konserner i Norge. Hver av disse gigantene vil ha 100 000 - 400 000 ansatte. Er det noen som kan tro på en sann nedbestemmelse for enkeltmennesket under slike forhold? Det burde ikke være vanskelig å forstå at hver av oss blir små ubetydelige brikker i kapitalmaktens spill. Det burde ikke være vanskelig å forstå at muligheten for bedriftsdemokratiet blir kraftig svekket i EEC.

Nå r det gjelder spørsmålet om politisk demokrati i EEC, er dette ganske opplagt. For det første er ingen av de tre EEC-organene folkevalgte. For det andre er EEC ikke parlamentarisk. Dvs. Ministerrådet, som har makten, kan ikke velges og kastes av Europaparlamentet. For det tredje har dette Europaparlamentet hverken lovgivende eller bevilgende myndighet. Det har kun rådgivende funksjoner. For det fjerde betyr EEC-medlemskap øket makt til eksperter. Komisjonen har til og med lovgivende myndighet. Et slikt embedsmannsstyre forlot Norge i 1884 (Eckhoff). For det femte har ingen av de tre dominerende EEC-land, Italia, Vest-Tyskland og Frankrike, særlige demokratiske tradisjoner å bidra med. Hva kan vi nå si om demokratiet i EEC? Kapitalmakt styrkes overfor folkemakt, bedriftsdemokrati og politisk demokrati svekkes. Dessuten. EEC's økede rasering av det økonomiske grunnlaget i distriktene vil gjøre kommunalt selvstyre og demokrati i hverdagen til en illusjon. Brattellis håp om demokrati i EEC er like urimelig som hans tro på

at EEC vil styrke sosialismens sak.

Venstres landsstyre har tatt opp et uhyre viktig spørsmål. Spørsmålet om den nasjonale suverenitet: Vil vi kunne regjere i eget hus som EEC-medlem? I 1906 innførte vi konsesjonslover for å forhindre at utenlandsk kapital skulle overta norske naturressurser og bedrifter. I 1962 kontrollerte allikevel utenlandsk kapital 14% av norsk industri og bergverk. I dag har den lagt beslag på 32%. I 1962 hadde fremmed kapital kontroll over 12% av det norske næringsliv. I dag har den lagt under seg 23% av santlige næringer. (Seierstad: "Norge og den internasjonale storkapitalen"). Ingen land i Europa er så utenlandsdominert som Norge. Vi er allerede meget raskt i ferd med å miste den reelle styring over vår økonomi.

EEC-KAPITALEN MÅ EKSPANDERE

Hva er så årsaken til at de utviklede kapitalistlandene eksporterer kapital? Hovedårsaken ligger i deres indre utvikling: For det første, har vi sett at konsentrasjonsprosessen skaper enorme overskudd på profitt. Lønninger og etterspørsel strekker helt enkelt ikke til for å kjøpe alle varer monopolene kunne produsere. For ikke å skape overproduksjon og kriser, må derfor overskuddskapital eksporteres til andre land.

For det andre er EEC en enorm industrimetropol. Men de mangler en helt vesentlig forutsetning for sin vekst: Råvarer. EEC er faktisk verdens største råvareimportør. Derfor oppstår behovet for kontroll av råvarer. Hvorfor er da Norge et så ettertraktet bytte? Vi har det de mangler. Vi forsyner EEC med 48% av det magnesium de bruker, 25% av ferrolegeringene, 21% av nikkelen. (Folkebevegelsen Universitetet: Hva er EEC) Vi har strategiske metaller som mangan, titan og chrom. Vi har billig kraft. Og: vi har olje.

Nå ser vi grunnlaget for invitasjonen fra Brussel. EEC-konsernene slår to fluer i et smekk. De får investere sin overskuddskapital i råvarer de behøver å ha under kontroll. Videre. De vil investere i olje som er EEC's achilleshæl - for å gjøre seg mindre avhengige av USA. De vil sikre seg kontroll over billig norsk kraft for å øke sin styrke i elektrometallurgisk industri. De vil kjøpe opp norske stor-eksportører i bransjer de selv er engasjert i for å sikre seg kontroll over disse eksportmarkedene. De vil ha sin andel av det norske markedet og den profitt som skapes her. Dette er EEC's sanne ansikt.

Vi har nå sett at utenlandsk kapital ble nesten tredoblet i Norge fra 1962 til 1968. Vi vet at Tysklands kapital eksport økte med 20% bare i 1970. (Entwicklung und Zusammenarbeit 6.7. 1971). Vi vet at utenlandsk kapital har kjøpt opp 18% av fransk industri.

Hva er det som skjer her? Kapitalen sprenger nasjonalstatenes grenser. Denne utviklingen skyter stadig større fart.

EEC- NÖDVENDIG LEDD I KAPITALISMENS UTVIKLING

Og hva har nå EEC's rolle vart her? EEC har hatt som oppgave å fjerne hindringer for kapitaleksporten. EEC har innført frie kapitalbevegelser. De har innført fri etableringsrett. Og Wernerplanen går enda et skritt videre. Den skal utslette alle større ulikheter i EEC-landenes økonomi. Den skal harmonisere alle lands rentesatser, skattesatser og avgiftssatser. Den skal opprette en felles EEC-nynt i 1980.

Dette vil legge alt tilrette for en hurtigere kapitalintegrasjon enn noensinne.

Nå kan vi spørre: Hva er egentlig EEC? Hvilke konsekvenser får EEC for norsk selvråderett? For det første er ikke EEC en idé som europafedrene Monnet og Hallstein har klekket ut. Wernerplanen er ikke noe som kan skrues av og på. EEC er framtvinget av den europeiske kapitalintegrasjonen. EEC er det nødvendige middel til å administrere denne prosessen.

For det andre vil den stadig stigende profitt føre til en økende strøm av kapital fra de utviklede kapitalistlandene. Denne prosessen må fortsette inntil all europeisk kapital, alle EEC-lands økonomier, er flettet fullstendig sammen til en uadskillelig enhet. For det tredje innebærer denne intine sammenfletting at man ikke lenger kan føre én politikk i Paris og én annen i Bonn. Dette ville føre til ustanselige kriser og rystelser. En enhetlig økonomi tvinger fram én overnasjonal stat som fører én felles politikk for hele EEC-området.

For det fjerde tar Wernerplanen dessuten nettopp sikte på at selvstendige økonomiske virkemidler, en selvstendig nasjonal politikk, skal opphøre.

EEC-medlemskap vil m.a.o. innebære at Norge trekkes inn i en utvikling som nå ende med utslettelse av vår suverenitet.

Nå er det jo mange som hevder at vi i EEC kan nedlegge veto mot overnasjonalpolitikken. Er det virkelig mulig at Norges utenriksminister kan trylle bort de mektige økonomiske krefter som synes å framtvinge EEC-staten?

La oss se hva historien kan lære oss. Den viser at det karakteristiske ved utviklingen i Europa fra 1000-tallet, er produksjonskreftenes ekspansjon. Dvs. handel og kapital brer seg ut over stadig større områder. Dette framtvinger nye politiske overbygninger på stadig høyere nivåer for å styre de voksende økonomiene. Noen eksempler. (Kfr. Leo Huberman, "Människornas rikedomar").

Fase 1. På 1100-tallet var byene selvforsynte enheter som drev litt lokal handel. Handelen økte og strakte seg langt bort til fjerne byer. Bystatene ble for små. Store byforbund måtte opprettes i Italia, Tyskland og Frankrike for å administrere handelen.

Fase 2. Utover middelalderen økte produksjonen av varer og handelen sprengte rammen som byer og byforbund satte. I Tyskland og Italia måtte nye politiske myndigheter opprettes for disse større økonomiske enheter: Delstatene ble til.

Fase 3. Med den industrielle revolusjon bante produksjonskreftene seg veg langt utover delstatenes grenser. Markedets ekspansjon tvang fram opprettelsen av en mere vidtfavnende myndighet - nasjonalstaten.

Fase 4. I dag ser vi at kapitalens ekspansjon er i ferd med å sprengte også nasjonalstatenes rammer. En overnasjonal regjering vil med historisk konsekvens tvinge seg fram. Bare en slik stat kan styre den vesteuropeiske storøkonomien. Konklusjonen må frendeles bli, at EEC-medlemskap vil bety utslettelse av norsk suverenitet.

FOLKET BETALER EEC-FORBEREDELSENE

Hva er det nå vi har lært om EEC? EEC vil øke de økonomiske forskjeller. EEC vil øke ulikhetene mellom de enkelte deler av landet. EEC vil svekke demokratiet. Og EEC vil føre til utslettelse av norsk suverenitet. Vi har også sett eksempler på at kapitalens stigende krav til effektivitet og sentralisering vil øke den menneskelige lidelse. Ingen av Brattelis vilkår for EEC-medlemskap vil altså bli oppfylt. Men hvorfor har da to norske regjeringer gått inn for EEC? Norsk storkapital vil tjene på det. De vil øke sin eksport. De vil få større bedrifter og større byer som gir mere profitt. Og i EEC vil de få lavere skatt på denne profitten. Det er altså en interessekonflikt mellom norsk storkapital og resten av folket. Og vi ser at våre to EEC-regjeringer har valgt storkapitalens side i denne konflikten.

Men ingen nå tro at den borgerlige regjeringen nøyde seg med å sitte på gjerdet og vente på forhandlingsresultatet. Bak kulissene foretok den en snikinnmelding av Norge i EEC; en tilpassning til EEC's økonomi. Hva går nå dette ut på? For det første belastet regjeringen lønnsuttakerne med moms i 1969. EEC hadde krevd at alle medlemsland måtte ha denne beskatningsformen. For det andre ble Norges rentenivå justert mot EEC's. Husbankrenten ble satt opp fra 4 - 5 %. Dette betød 15 - 20 % husleieøkning. Folk fikk kjerne EEC på kroppen. Stadig flere unge i drabantbyene klarte ikke husleiene og ble tvunget til å søke sosialhjelp. For det tredje senket regjeringen skatten for næringslivet ned mot EEC-nivå. En serie eventyrlige skatteløstelser skulle styrke norsk storkapital finansielt foran EEC-medlemskapet. Hva har nå dette resultert i?

Et eksempel. Creditbankens overskudd økte med 50% fra 1969 til 1970; fra 42 til 64 millioner. Creditbankens skatt sank med 53%; fra 15 mill. i 1969 til 9 mill. i 1970. (Orientering nr 12, 1971). Dette førte til at skattebyrdene enda mer enn før ble lastet over på lønnsuttakerne. Et eksempel. Porsgrunn kommune. I 1964 betalte lønnsuttakerne 23 mill. og næringslivet 6 mill. I 1970 betalte lønnsuttakerne 47 mill., mens næringslivet bare betalte 4,6 mill. (Orientering 25, 1971)

LÖNNSKLÖFTA BLIR STADIG STÖRRE

Hva hendte så med de personlige inntektene? Et eksempel. Otto Grieg Tiedemand økte sin formue med 2 mill. fra 1969-70. Skatten hans sank samtidig med 50 000. (Orientering 21, 1971) For det fjerde har staten gitt sin egen lønnspolitikk en europeisk fasong. Et par eksempler. Generaldirektøren i NSB tjente i 1960 40 000 kr. mer enn en godskontrollør. I dag tjener han 120 000 kr. mer. Generaldirektøren i Vassdragsvesenet tjente i 1960 39 000 kr. mer enn en maskinist. Nå er forskjellen 92 000 kr. (Orientering 25, 1971) Hvilke slutninger kan vi trekke av dette? Først og fremst gjennomførte regjeringen en tilpassning av Norges rente- og skattenivå mot EEC's - en tilpassning i særdeles kapitalvennlig retning. Dernest gir denne inntektsutviklingen en forsmåk på EEC: Inntektsforskjellene vil øke.

"FORLOVELSESPAKTEN NORGE-EEC": ÅPEN SNIKINNMEDELING

Men det er ikke sikkert det er nok med denne form for snikinnmelding. Brussel vet at motstanden mot EEC er stor både i England og Norge. De vil sikre seg på flere måter. Den 27. juli vedtok derfor Ministerrådet at Norge skulle forlove seg med EEC før vi inngår

ekteskap. Hva går nå dette ut på? Når forhandlingsresultatet er ferdig i oktober, skal det utarbeides en traktat som Cappelen undertegner med forbehold for Stortingets godkjennelse til våren. I mellomtiden skal Norge og EEC være forlovet. Det vil si at vi fra høsten skal delta i EEC's politiske arbeid - sogår i Ministerrådet.

Hva er det så som er så farlig med denne forlovelsen? Vi vet alle at det er lett å være uheldig når man er forlova. Man kan bli nødt til å gifte seg. Dette betyr at Brussel og regjeringen kan sette i verk tiltak som fletter Norge inn i EEC's økonomi og som binder oss til dem för Stortinget har behandlet saken. F.eks. kan EEC gi en kjempekontrakt til aluminiumsindustrien som er truet av en avsetningssvikt på 12% neste år. Eller enda bedre. EEC kan tilby kapital og fagfolk til oljeutvinningen. I virkeligheten kom Frankrike nettopp med et slikt tilbud for to uker siden. Og i disse dager er EEC-kommisjonen igang med å utarbeide forslag til fellestilltsk i oljeproduksjon. På toppen av det hele skal industriminister Finn Lied til Frankrike og Italia for å snakke oljeordninger utpå høsten. Når så EEC-saken skal opp i Stortinget kan regjeringen si: Vi har fått den og den gunstige ordning. Hvis vi ikke går inn i EEC, så taper norsk næringsliv disse storkontraktene. Så tar vi arbeidsplassene fra folk. Enhver ansvarlig politiker må gå inn for EEC.

Er det noen som drar kjensel på denne taktikken? Er det ikke nettopp slik Vassdragsvesenet går fram når det vil sikre seg at Stortinget vedtar bygging av kraftverk? Først planlegger de i årevis. Så bygger de veier. Så ansetter de en masse arbeidere. Når så saken legges fram for Stortinget, er de folkevalgte satt i en tvangssituasjon. Det er en fare for at Brussel og regjeringen på denne måten kan bruke forlovelsespakten til å binde Stortinget på hender og føtter.

FOLKEAVSTEMNINGEN OM EEC: STORE MULIGHETER FOR MANIPULERING

Men så er det mange som sier: Vi skal jo ha folkeavstemning. Ved å møte opp og stemme nei kan vi forhindre EEC-medlemskap. Nå er det sikkert riktig at regjeringen vil bøye seg for et helt klart resultat mot EEC. Men vi kan ikke basere oss på det parlamentariske spillet. For det er helt klart at det kan manipuleres med folkeavstemninga. Hva er det så som kan skje?

For det første: I NRK's telefonvaktprogram i forrige uke sa Bratteli at han krevde 80% oppmøte for å ta hensyn til folkeavstemninga. Samtidig vet vi fra Fakta's undersøkelse i juni at 22% ikke var interessert i EEC. I hele år har gruppen "ikke interessert"/"vet ikke" pendlet mellom 25 og 40%. Med andre ord er det sannsynlige oppmøte fra 60 - 78%; altså klart mindre enn Brattelis minimumskrav. Er det mulig at politikerne bevisst setter kravet til oppmøte så høyt at de slipper å ta hensyn til den? For det andre. Politikerne sier de vil bøye seg for et klart flertall. Hva er nå det? 52-48%? Eller 55-45%? Ingen vet. Her er det tolkningsmuligheter i massevis. For det tredje Politikernes kjør på forhandlingsresultatet legger opp til en avstemning om vi har fått et godt forhandlingsresultat i stedet for et ja eller nei til fullt medlemskap. Vi vil sikkert få et godt resultat i bytte mot oljen. Dette er farlig fordi en positiv holdning til forhandlingsresultatet vil bli brukt som om folk hadde en positiv holdning til EEC som helhet.

Nå har jeg drevet og påstått at norske politikere kan tenkes å snikinnmelde oss gjennom forlovelsespakten og manipulere med folke-

avstemminga. Er nå dette et sant bilde av dem? Er det riktig at de er kapitalens tjenerne som bevisst undertrykker folkeviljen?

AP-LEDERNES SVIK I SPANIASAKEN 1946

La oss se hva historien har å lære oss. Vi kan ta en titt på Spaniasaken 1946. (Kfr. E. Benum, "Makt og opposisjon, Spaniasaken 1946/47") Spørsmålet var om Norge skulle ta opp igjen handelsmessige og diplomatiske forbindelser med Franco-diktaturet. Her sto to syn mot hverandre. Eksportindustrien og skipsfarten presset på for å forsvare sine økonomiske interesser. Folk i sin alminnelighet og fagbevegelsen i særdeleshet følte avsky mot et slikt skritt så kort etter krigen mot fascistene. De gjennomførte streiker og aksjoner over hele landet.

Hvordan stilte så regjeringen seg i denne interessekonflikten. Ikke bare stilte den seg på norsk storkapitals side. Den gjorde mere enn det. Den utarbeidet og gjennomførte deltaljerte og vel koordinerte planer for å tilintetgjøre enhver motstand innen sin egen partiorganisasjon, sin egen stortingsgruppe og i fagbevegelsen. Vi skal titte på to av de mest graverende teknikker regjeringen brukte. Den første teknikken ble brukt mot de mange lokale fagforeninger som var i politisk streik mot regjeringens handlemåte. LO's sekretariat sendte ut et rundskriv som rett og slett satte forbud mot enhver aksjon og forlangte alle pågående streiker avblåst. Den andre teknikken var kanskje den mest drastiske. Under den avgjørende behandlingen ble det sendt ut et direktiv med forbud mot å holde formelle møter i spaniasaken. Dette ble kombinert med et krav om at alle uttalelser i saken måtte fattes i organisasjonsmessig, korrekte former. M.a.o. nettopp på formelle møter. De som våget å trosse dette direktivet fikk kniven på strupen: De ble truet med eksklusjon.

Dette kaster fram spørsmålet om kampen mot EEC. Vi har til nå sett på endel tiltak regjeringen kan bruke for å tvinge oss inn i EEC. Vi vet dessuten konkret at AP planlegger en storoffensiv mot sine velgere og fagbevegelsen for å knekke EEC-motstanden. Aviser, radio og TV står på EEC-tilhengernes side. Vi kan ikke stole på parlamentarikerne. De viste i 1940 og i Natosaken 1949 at de går etter for press og svikter folkets interesser. I går sa SP's Teddy Dyhring at flere av hans partifeller var på gli fra sitt anti EEC-standpunkt.

KAN EEC-MEDLEMSKAP HINDRES?

Hva skal vi så gjøre for å forhindre EEC? Folket må ta saken i egne hender. Tirsdag sa samferdselsministeren at Ås var falt bort som alternativ til storflyplass. Dette skyldes bare Ås-folkets aktive motstand. Sammen med erfaringer fra Ankerhagen; et lokalt eksempel; Sauda og Borregård viser dette at kamp er vårt avgjørende våpen mot EEC. Med arbeiderklassen i spissen må vi arbeide utover mot våren for å organisere folkets motstand mot EEC-franstøtet. Arbeidere, skoleungdom, fiskere og bønder må samlés over hele landet til store folkelige aksjoner som rettes direkte mot kapitalens interesser. Bare dette kan tvinge regjeringen til å følge folkets vilje.

EEC-motstandere: Kampen må føres under disse paroler: AVVIS FORLOVELSESPAKTEN NORGE - EEC. - FOLKEAVSTEMMINGA SKAL GJELDE JA ELLER NEI TIL FULLT EEC-MEDLEMSKAP. - ORGANISER KAMPEN FOR LOKALE KRAV. - FOREN ALLE KREFTER SOM LAR SEG FORENE I KAMPEN MOT EEC. - FORBERED POLITISKE STREIKER OG DEMONSTRASJONER MOT EEC.